

gang med nybyggerarbejdet. Det sikre ved den slags projekter er statsudgiften. Men ingen kan fastlægge, om det pågældende arbejde eller andet ikke var blevet udført alligevel – måske af en anden håndværksmester. Og det vil så igen betyde, at ordningen vil bide sig fast og ingen gå i gang med at bygge uden at sørge for at opfylde betingelserne for de 35 års rente- og afdragsfri lån. Den afgørende sygdomsbacille bag Den Danske Syge – de alt for store offentlige udgifter – vil altså blive styrket og konsolideret, når slige projekter tænkes igenem. Mange års kvaksalverlovgivning har skabt alt for mange forvriddinger i det danske erhvervsliv og på det danske kapitalmarked. Mere af den slags vil gøre arbejdet yderligere svært for os fremskridtsfolk, der til sin tid skal sørge for helbredelsen fra samfundsødelæggelsen.

Skal man overhovedet – med sandheden i behold – sige noget pænt om regeringens beskæftigelsesplaner, kan det ikke række videre, end at de er teoretikerudspekuleret i et elfenbenstårn uden gnist af føling med det virkelige liv og uden evne til at tænke mere end ét led frem i den udvikling, som ordningerne udløser. De er konkurrenceforvridende i anden potens – nemlig således, at dér, hvor kræfterne sættes ind i konkurrencekampen bliver på at udspekulere, hvordan man fiksest kan indynde sig hos de bestemmende nævn og myndigheder, så man kan kombinere så mange tilskudsordninger som muligt i stedet for på, hvordan man med mindst ressourceforbrug kan producere de bedste varer.

Det er dybt tragisk, at den danske offentlighed bliver så groft vildledt af sine medier, at der ikke er almindelig forståelse for, at indholdet af folketingsflertallets politik er at kaste hundredtusind af danske i brokkassen.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte paragraffer

Til § 1

Inden for hver eneste kommunes grænser forefindes uendelige mængder af arbejde, som trænger til at blive udført. Arbejdsløshedspøblemet går derfor alene ud på, at det ikke økonomisk kan hænge sammen at beskæftige arbejdskraft, når den koster for stor en udgift. Det er enormt vigtigt, at prisen på arbejdskraft ikke forveksles med den løn, som den arbejdende oppebærer efter kildeskattetræk m.v. Der er himmelvid forskel på prisen på arbejde, set dels fra arbejdstager, dels fra arbejdsgiverside. Arbejdstageren reagerer efter værdien af, hvad han kan købe for beløbet, han reelt får udbetalt. For arbejdstageren er reallønnen såle-

des noget helt andet end den bruttopris på arbejdskraft, som arbejdsgiveren må betale.

For virksomheden udgør prisen på arbejdskraft udover de kroner, den enkelte lønmodtager skal have udbetalt, eksempelvis statsafgiften (= kilde-skattebeløbet) + administrationsomkostninger ved at beskæftige lønmodtagere + salgsomkostninger ved at få produktionen solgt + diverse forsikringer + finansiering ÷ en række andre afgifter, for eksempel de såkaldte elevrefusioner og en række såkaldte sociale ydelser, bedriftssundhedsforetagender og opfyldelse af diverse statistik- og indberetningsbyrder og af mere eller mindre nødvendige krav til arbejdsstedets indretning og komfort.

For de arbejdsløses vedkommende er det offentliges udgift til arbejdskraften imidlertid meget nærmere nul. Både under den gældende og den hermed foreslåede lov. Dagpengeydelsen skal nemlig under alle omstændigheder bestrides. Som det hedder i kapitel V i vismandsrapporten fra maj 1981: »Hvis alternativet er ledighed, vil selve arbejdskraftanvendelsen . . . set fra et samfundsøkonomisk synspunkt være gratis«. Men det må hamres fast med syttommersøm, at denne betragtning alene er korrekt, når der – som i nærværende forslag – er tale om dag til dag-arbejdsforhold. Hvis de arbejdsløse sluses ind i mere varige ansættelsesforhold og understøttelsen følger med som tilskud til en del af lønnen, skævrer beskyttelsen af Danmarks mest betydningsfulde økonomiske ressource, arbejdskraften. Og en sådan fejlanvendelse er bestemt ikke gratis for samfundet. Og dermed heller ikke for den enkeltes fremtidige levestandard.

Samfundsmæssigt er det vældig vigtigt ikke at spille det råstof, som de arbejdsløses arbejdskraft repræsenterer. Særlig vigtigt er dette nu, efter at udueligt regereri siden 1960 har bragt Danmark til den økonomiske kastastrofes rand. Jo mere arbejde, der bliver udført, des rigere bliver samfundet.

Landets gigantiske gæld – udenlandsk som indenlandsk – kan kun afvikles ved, at der udføres milliarder af timers ekstra arbejde. Hvor meget arbejde der løbende bliver udført, afhænger fuldt og helt af, hvad den enkelte times arbejde koster for den, der skal betale arbejdet.

For den arbejdsløse er forbedret trivsel selvsagt altafgørende. Den ellers truende passivitet forsvinder, når han får en arbejdsdags normale rytme (jfr. nærmere for eksempel Edith E. Ovesens bog »Arbejdsløshedens psykologiske følger« (København 1977) og overlæge Fruensgaard i Berlingske Tidendes for 22. januar 1978). Man genindfører den selvrespektskabende socialdemokratiske maksime: